

Broj: 0102 - 2876/23
Podgorica, 25.11.2021. godine

Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, na osnovu čl. 65, 70, 100, 102 i 121c Zakona o poštanskim uslugama ("Sl. list CG", br. 57/11, 55/16 i 55/18), čl. 18 i 144 Zakona o upravnom postupku („Sl.list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), čl. 33, 34, 35 i 36 Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora („Sl.list CG”, broj 37/17, 8/19 i 75/20) i čl. 9, 16 i 19 Statuta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost ("Sl. list CG", broj 4/14), postupajući po zahtjevu Pošte Crne Gore A.D. Podgorica za verifikaciju obračuna neto troškova univerzalne poštanske usluge za 2020.godinu, na sjednici održanoj dana 25.11. 2021. godine, donio je

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se neto trošak pružanja univerzalne poštanske usluge, koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore A.D. Podgorica, za 2020. godinu u iznosu od 400.126,95 €.
2. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost će Pošti Crne Gore, na ime utvrđenog neto troška pružanja univerzalne poštanske usluge za 2020. godinu, uplatiti iznos od 68.625,60 €, u roku od 7 dana od dana donošenja rješenja.
3. Iznos od 331.501,35 €, koji predstavlja razliku između utvrđenog iznosa neto troška iz tačke 1 i iznosa iz tačke 2, koji će Pošti Crne Gore uplatiti Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Pošti Crne Gore nadoknađuje se iz Budžeta Crne Gore.
4. Za sredstva iz tačke 3 ovog rješenja upućuje se Pošta Crne Gore da se odgovarajućim zahtjevom obrati Ministarstvu finansija i socijalnog staranja Crne Gore, kao nadležnom organu za Budžet Crne Gore.
5. Ovo rješenje stupa na snagu danom dostavljanja.

Obrazloženje

Saglasno članu 5 stav 2 Zakona o poštanskim uslugama, Pošta Crne Gore je univerzalni poštanski operator, koji na osnovu posebne licence broj 01-1 od 15.02.2007. godine ima pravo i obavezu da na cijeloj teritoriji Crne Gore obavlja univerzalnu poštansku uslugu. Posebna licenca obuhvata i pravo univerzalnog poštanskog operatora na obavljanje svih komercijalnih poštanskih usluga.

Pošta Crne Gore je dopisom broj: 00020-13987/2 od 30.06.2021. godine, koji je kod Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija) zaveden pod brojem 0102-4040/1 od 01.07.2021. godine, podnijela Zahtjev za verifikaciju obračuna neto troška za 2020. godinu, u iznosu od 648.114,99 €.

Članom 96 i 97 Zakona o poštanskim uslugama (u daljem tekstu: Zakon) propisana je za univerzalnog poštanskog operatora, tj. Poštu Crne Gore, obaveza vođenja odvojenog računovodstva, na način da se mogu utvrditi prihodi i troškovi ostvareni od univerzalnih poštanskih usluga odvojeno od prihoda i troškova ostvarenih od drugih poštanskih usluga, kao i obaveza implementacije internog obračuna koji obezbjeđuje alokaciju troškova svih poštanskih usluga, kako bi se omogućio pregled prihoda i troškova po vrstama poštanskih usluga, fazama obavljanja tih usluga i po jedinici poštanske usluge.

Član 99 Zakona propisuje da, ako obavljanje univerzalne poštanske usluge predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora, isti ima pravo na naknadu priznatog obračuna neto troška za koji je utvrđeno da predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje.

Nadalje, saglasno članu 99 Zakona, obračun neto troška mora biti objektivna i transparentna, te sačinjena na način da se izbjegne dupli obračun svih direktnih i indirektnih koristi i troškova. Neto trošak mora biti obračunat kao razlika između neto troška univerzalnog poštanskog operatora za rad na pružanju univerzalne poštanske usluge i istog operatora bez obaveze pružanja univerzalne usluge.

Članom 99 Zakona je propisano i da je Pošta Crne Gore, kao univerzalni poštanski operator, dužna da vodi, odvojeno računovodstvo zasnovano na dosljednoj primjeni i objektivno utemeljenim načelima troškovnog računovodstva. Računovodstvo Pošte Crne Gore, ako se vodi u skladu članom 99 stav 2 do 5, koristi se kao izvor podataka za izračunavanje neto troška.

Član 99a stav 1 Zakona propisuje da je univerzalni poštanski operator dužan da podnese zahtjev za verifikaciju obračuna neto troška Agenciji do 30. juna tekuće, za prethodnu godinu. Članom 33 stav 1 Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora (u daljem tekstu: Pravilnik), propisano je da je operator, u istom roku propisanom Zakonom, a u cilju ostvarivanja prava na naknadu zbog neopravdanog finansijskog opterećenja, dužan da podnese Agenciji zahtjev za verifikaciju obračuna neto troška sa obračunom neto troška i dokumentima i regulatornim izvještajima propisanim ovim Pravilnikom, dok je stavom 2 istog člana propisano da "ukoliko Agencija, u proceduri iz člana 32 ovog Pravilnika, nije dala saglasnost na Opis implementacije Pravilnika, Operator uz zahtjev za verifikaciju obračuna neto troška dostavlja i usklađeni Opis implementacije Pravilnika".

Članom 34 stav 3 Pravilnika propisana su obavezna dokumenata i regulatorni izvještaji koje Operator dostavlja Agenciji, a stavom 4 je propisano da su obrasci regulatornih izvještaja, koji se nalaze u prilogu I, sastavni dio ovog Pravilnika.

Članom 35 stav 1 Pravilnika propisano je da je, u postupku verifikacije obračuna neto troška, prije nego pristupi utvrđivanju iznosa neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje operatora, Agencija obavezna da utvrdi da li operator vodi računovodstvo u skladu sa Zakonom i Pravilnikom. Stavom 2 istog člana je propisano da ukoliko Agencija utvrdi da Opis imlementacije Pravilnika nije sačinjen u skladu sa odredbama ovog Pravilnika, i/ili na osnovu dokumenata i izvještaja iz člana 34 stav 3: a, d, e, f i g i Obrazaca za regulatorno izvještavanje iz člana 34 stava 4 tj. obrazaca 1-9 iz Priloga I Pravilnika utvrdi da operator ne vodi računovodstvo u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama i ovim Pravilnikom, rješenjem će odbiti zahtjev za verifikaciju obračuna neto troška kao neosnovan, a stavom 3, da ukoliko na osnovu prethodno navedenih dokumenata utvrdi da operator vodi računovodstvo u skladu sa Zakonom i Pravilnikom, Agencija sprovodi postupak utvrđivanja iznosa neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za operatora. Članom 36 Pravilnika utvrđuje se postupak verifikacije obračuna neto troška, kao i da posle sprovedenog postupka utvrđivanja neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za operatora, Agencija donosi rješenje kojim se utvrđuje iznos neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za operatora. Stavom 4 ovog člana je propisano da Agencija može potvrditi obračun neto troška koji je dostavio operator ili utvrditi drugi iznos neto troška.

Shodno članu 100 stav 1 Zakona, u postupku verifikacije obračuna neto troška, Agencija utvrđuje iznos koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za operatora, po pravilu u roku od 120 dana, a najkasnije u roku od pet mjeseci, od dana dostavljanja zahtjeva za verifikaciju. Stavom 3 istog člana je propisano da u postupku verifikacije obračuna neto troška, Agencija može angažovati nezavisnog revizora.

U prethodno navedenom dopisu broj 00020-13987/2 od 30.06.2021. godine, kojim je podniet zahtjev za verifikaciju obračuna neto troška za 2020. godinu, Pošta Crne Gore je navela da dostavlja sledeća dokumenta i regulatorne izvještaje:

- Izvještaj o internim transferima;
- Izvještaj o Alternativnom referentnom scenariju;
- Obрасce iz priloga I Pravilnika;
- Model, tj. obračun u excel formatu koji je povezan formulama kako bi se Agenciji omogućilo praćenje obračuna neto troška od ulaznih podataka do krajnjeg rezultata;
- Revidirani godišnji finansijski izvještaj;
- Potpisanu izjavu od strane izvršnog direktora Pošte Crne Gore kojom priznaje odgovornost za pripremu regulatornih računa i potvrđuje da je poslovanje Pošte Crne Gore u skladu sa zakonom definisanim obavezama;
- Mišljenje revizora na regulatorne izvještaje.

Uz navedeni dopis je, saglasno članu 33 stav 2 Pravilnika, dostavljen Opis implementacije Pravilnika broj: 00020-13987/3 od 30.06.2021. godine. Naime, pomenutim odredbama Pravilnika je propisano da, ukoliko Agencija u prethodnoj proceduri nije dala saglasnost na Opis implementacije Pravilnika, Operator uz zahtjev za verifikaciju obračuna neto troška dostavlja i usklađeni Opis implementacije. Kako Agencija u prethodnoj proceduri nije dala saglasnost na Opis

implementacije Pravilnika, dostavljen od strane Pošte Crne Gore 31.03.2021.godine, Pošta Crne Gore je imala obavezu da isti uskladi sa primjedbama i sugestijama Agencije i dostavi uz zahtjev za verifikaciju obračuna neto troška.

Po dostavljanju zahtjeva Pošte Crne Gore za verifikaciju neto troška za 2020. godinu (u daljem tekstu: Zahtjev), Agencija je izvršila provjeru da li je dokumentacija dostavljena uz Zahtjev potpuna, odnosno da li su, pored Opisa implementacije Pravilnika dostavljenog shodno članu 33 stav 2 Pravilnika, dostavljeni svi regulatorni izvještaji propisani članom 34 stav 3 Pravilnika. Nakon izvršene provjere, Agencija je utvrdila da su, uz zahtjev za verifikaciju neto troška, dostavljeni svi propisani dokumenti i regulatorni izvještaji.

Agencija je, u postupku verifikacije obračuna neto troška, nakon analize dostavljene dokumentacije, angažovala nezavisnog revizora HLB Mont Audit d.o.o. Podgorica, u smislu odredbe člana 100 stav 3 Zakona, sa kojim je zaključila Ugovor za usluge revizije u postupku verifikacije obračuna neto troška univerzalne poštanske usluge (u daljem tekstu: Ugovor) broj 0102-2876/8 od 05.07.2021. godine.

Prilikom analize dostavljene dokumentacije Agencija je imala u vidu i odredbe člana 35 i 36 Pravilnika kojima je propisano postupanje Agencije u postupku verifikacije i utvrđivanja iznosa neto troška, tako da se prvo pristupilo analizi dostavljene dokumentacije u smislu odredbe člana 35 stav 1 Pravilnika, shodno kojem je, Agencija, prije nego pristupi utvrđivanju iznosa neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje operatora, obavezna da utvrdi da li operator vodi računovodstvo u skladu sa Zakonom i ovom Pravilnikom.

U skladu sa članom 3 stav 3 tačka 4 Ugovora revizor HLB Mont Audit je dostavio Izvještaj o usaglašenosti računovodstva u vezi obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora broj 0102-2876/15 od 20.09.2021. godine.

U ovom Izvještaju ovlašćeni revizor je, u skladu sa zahtjevima paragrafa 72 Međunarodnog standarda angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje 3000 - Angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje, koje ne spada u reviziju ili pregled finansijskih informacija, dao nemodifikovani zaključak kojim se izražava uvjeravanje ograničenog stepena, da, na bazi pribavljenih dokaza, ovlašćeni revizori nijesu upoznati ni sa jednim pitanjem (pitanjima) koje bi uzrokovalo da smatraju da vođenje troškovnog računovodstva Pošte Crne Gore kao univerzalnog poštanskog operatora u vezi obračuna neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za 2020. godinu, po svim materijalno značajnim aspektima, nije u skladu sa Pravilnikom, odnosno, da nije u skladu sa Zakonom.

HLB Mont Audit je, u pomenutom Izvještaju, naveo da:

- Softverski modul koji posjeduje Pošta Crne Gore za izračunavanje neto troška univerzalnog poštanskog servisa, ima određene nedostatke (sastoji se od više softverskih sistema koji su nezavisni i nijesu integrisani), koji direktno, ili na indirektan način mogu uticati na obračun neto troška;

- Operator nije u ustrojio vođenje računovodstva za potrebe obračuna neto troška na jednom mjestu, kao integralno računovodstvo po fazama vođenja troškovnog računovodstva, u smislu odredbi člana 13-17 Pravilnika.

Međutim, u Izvještaju je dalje izraženo mišljenje ovlaštenog revizora da prethodno navedeni nedostaci nijesu od presudnog značaja za izražavanje modifikovanog zaključka, jer ne predstavljaju prepreku za izračunavanje neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje univerzalnog poštanskog operatora za 2020. godinu, s obzirom na činjenicu da je Pošta Crne Gore, i pored istih, u svojoj poslovnoj i računovodstvenoj evidenciji obezbijedila podatke koje zahtijeva model istorijskog troška predviđenog Pravilnikom u dijelu koji se odnosi na:

- Razdvajanje prihoda i troškova;
- Segmentaciju mjesta troškova;
- Alokaciju troškova sa mjesta troškova na aktivnosti;
- Alokaciju troškova sa aktivnosti na usluge.

Savjet Agencije je, na sjednici održanoj 23.09.2021. godine, saglasno nalazima i zaključcima koje je revizor HLB Mont Audit dao u Izvještaju o usaglašenosti računovodstva u vezi obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora, zaključio da se sprovede postupak utvrđivanja iznosa neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za 2020. godinu.

Postupajući u skladu sa članom 3 stav 3 tačka 6 Ugovora, revizor HLB Mont Audit je dana 26.10.2021. godine Agenciji dostavio Izvještaj o utvrđenom iznosu neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje univerzalnog poštanskog operatora broj 0102-2876/18.

U ovom Izvještaju je, u skladu sa zahtjevima paragrafa 72 Međunarodnog standarda angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje 3000 - Angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje, koje ne spada u reviziju ili pregled finansijskih informacija, izražen nemodifikovani zaključak kojim se daje uvjeravanje ograničenog stepena, da, na bazi pribavljenih dokaza, ovlašćeni revizor nije upoznat ni sa jednim pitanjem (pitanjima) koje bi uzrokovalo da smatraju da utvrđivanje iznosa neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za Poštu Crne Gore, u iznosu od 400.126,95 €, po svim materijalno značajnim aspektima, nije u skladu sa Pravilnikom, odnosno da nije u skladu sa Zakonom. Radi utvrđivanja neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje Pošte Crne Gore za 2020. godinu, revizor HLB Mont Audit je izvršio provjeru podataka iskazanih u Obrascima za regulatorno izvještavanje, Obrascima za regulatorno izvještavanje po Alternativnom referentnom scenariju, te Obrascu za obračun neto troška, koji su uz Zahtjev dostavljeni Agenciji, u skladu sa odredbama člana 34 Pravilnika.

Uvidom u predmetnu dokumentaciju ovlašćeni revizor je utvrdio određene nepravilnosti i nedosljednosti u primjeni Pravilnika, pa je od Pošte Crne Gore zahtijevano da iste otkloni, sa Pravilnikom uskladi i sačini nove obrasce, što je i učinjeno.

Izmjene koje su zahtijevane su se odnosile na sledeće Obrasce regulatornih izvještaja:

- Obрасce za regulatorno izvještavanje (Obрасac 9: Kalkulacija ukupne vrijednosti nematerijalnih koristi od pružanja UPU);
- Obрасce za regulatorno izvještavanja po Alternativnom referentnom scenariju (Obрасac 11: Izvještaj o poslovanju pojedinačnih poštanskih jedinica i Obрасac 13: Efekti usled promjene poslovanja poštanskih jedinica);
- Obрасac za obračun neto troška (Obрасac 15: Obрасac za obračun neto troška).

Zahtijevane izmjene su se odnosile i na Izvještaj o identifikaciji i procjeni nematerijalnih koristi za 2020. godinu, kao i na Izvještaj o Alternativnom referentnom scenariju.

Utvrđeno je da treba izvršiti sledeće izmjene, uz objašnjenje razloga i načina izvršenja:

1. Korekcije u vezi obračuna nematerijalnih koristi

Efekte identifikacije i obračuna nematerijalnih koristi Pošta Crne Gore je iskazala u Obрасcu 9: Kalkulacija ukupne vrijednosti nematerijalnih koristi od pružanja UPU, koji je dostavljen uz Zahtjev.

Obračunate vrijednosti u ovom obрасcu su, nakon izvršene revizije ovlašćenog revizora, značajno izmijenjene, kako je to prikazano u sledećoj tabeli:

Nematerijalna korist	Vrijednost iz obрасca dostavljenog uz Zahtjev	Vrijednosti obračunate od strane ovlašćenog revizora
A	B	C
Korist od reputacije brenda	458.458	543.796
Dodatni prihodi od reklamiranja	92.176	0
Oslobađanje od PDV-a	614.055	614.055
Prednost od izdavanja poštanskih markica	706	706
Oslobađanje od plaćanja licence za transport	6.200	6.200
UKUPNO	1.171.595	1.164.757

- Korist od reputacije brenda se odnosi na dodatni prihod koji donose korisnici poštanskih usluga koji iste koriste zbog pozitivne reputacije i prepoznatljivosti poštanskog operatora. Pošta Crne Gore je u Zahtjevu, po osnovu ove nematerijalne koristi, obračunala iznos od 458.458 €.

Međutim, ovlašćeni revizor je utvrdio da je ovaj iznos obračunat na pogrešnoj premisi, jer je u obračunu korišćen podatak o iznosu ukupnog prihoda ostvarenog od pružanja usluga u 2020. godini u iznosu od 15.281.929 €, a koji je utvrđen tako što je ukupan prihod ostvaren u 2020. godini od 16.098.813 € umanjen za iznos od 816.884 €. Umanjenje u navedenom iznosu izvršeno je po osnovu refundacija za bolovanja i refundacija po profesionalnom

osnovu, naknade štete od osiguravajućih društava, finansijskih prihoda, ukidanja rezervisanja i sl., što nije u skladu sa zahtjevima međunarodnih standarda koji definišu pitanje utvrđivanja prihoda (MRS 16 Prihodi), niti je u skladu sa odredbama člana 26 Pravilnika, koje precizno definišu ovu vrstu nematerijalne koristi i način njenog izračunavanja.

Ovlašćeni revizor je, takođe, utvrdio da je Pošta Crne Gore u postupku obračuna koristi od reputacije brenda primijenila neadekvatan procenat pošiljalaca koji koriste usluge ovog operatora i koji bi prestali da ih koriste ukoliko bi ovaj operator prestao da pruža univerzalnu poštansku uslugu. Naime, Pošta Crne Gore je prilikom obračuna ove nematerijalne koristi primijenila procenat od 3%, a ne procenat od 3,45 %, koji je utvrđen na osnovi podataka iz ankete o zadovoljstvu korisnika poštanskih usluga, objavljenih u izvještajima "Stepen zadovoljstva individualnih korisnika poštanskih usluga u Crnoj Gori" i "Stepen zadovoljstva i poslovnih korisnika poštanskih usluga u Crnoj Gori", a koju je u novembru i decembru 2020. godine, za potrebe Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, obavila agencija za istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja "Damar Plus"-Podgorica.

Uzimajući u obzir prethodno navedeno, novoutvrđena vrijednost koristi od reputacije brenda je izračunata u iznosu od 543.796 €, što je za 85.338 € više u odnosu na ranije obračunate koristi od reputacije brenda.

- Dodatni prihod od reklamiranja proizilazi iz mogućnosti korišćenja dodatnih opcija za oglašavanje, usled korišćenja imovine univerzalnog poštanskog operatora, odnosno usled korišćenja poštanskih poslovnica i vozila, koji bi u alternativnom referentnom scenariju bili ukinuti. Pošta Crne Gore je u Zahtjevu, po osnovu ove nematerijalne koristi, obračunala iznos od 92.176 €.

Međutim, ovlašćeni revizor je zahtijevao korigovanje obračuna dodatnog prihoda od reklamiranja, obrazlažući to činjenicom da Pošta Crne Gore u alternativnom referentnom scenariju za 2020. godinu nije predvidjela hipotetičku situaciju ukidanja poštanskih poslovnica i vozila, pa, stoga, u 2020. godini nema nematerijalnih koristi koje proizilaze iz mogućnosti korišćenja dodatnih opcija za oglašavanje usled korišćenja imovine univerzalnog poštanskog operatora, te je po ovom osnovu vrijednost nematerijalnih koristi (IB) = 0.

Dakle, nakon izmjena i korekcija ovlašćenog revizora, obračunata je ukupna vrijednost nematerijalnih koristi u iznosu od 1.164.757 €, što je za 6.838 € manje od vrijednosti nematerijalnih koristi koje je Pošta Crne Gore Agenciji dostavila uz Zahtjev, a čija je vrijednost iznosila 1.171.595 €.

2. Korekcije u Alternativnom scenariju

Alternativni referentni scenario predstavlja hipotetičku situaciju u kojoj je univerzalni poštanski operator dužan da razmotri koje usluge ili delove usluga ne bi pružao korisnicima ukoliko ne bi imao obavezu pružanja UPU i u kojoj obračunava izgubljene prihode i izbjegnute troškove koji se javljaju po tom osnovu.

Kao hipoteze u okviru alternativnog referentnog scenarija univerzalni poštanski operator razmatra:

- Promjene u geografskoj pokrivenosti dostavne poštanske mreže,
- Promjene u gustini pristupnih tačaka za prijem poštanskih pošiljaka;
- Promjene u učestalosti dostave poštanskih pošiljaka;
- Poštanske usluge bez naplate za slijepe;
- Ostale usluge kao i promjene u uslovima pružanja usluga koje ne bi bile dostupne ili bi bile dostupne pod drugačijim uslovima, ukoliko univerzalni poštanski operator ne bi imao obavezu pružanja UPU.

Pošta Crne Gore je u toku revizije ovlašćenog revizora izvršila određene izmjene Izvještaja o Alternativnom referentnom scenariju u odnosu na scenario hipotetičkih situacija koji je dostavljen Agenciji uz Zahtjev, u dijelu koji se odnosi na Hipotezu 3 - Promjene učestalosti dostave poštanskih pošiljaka. Ove izmjene imale su za posledicu sastavljanje novog Obrazca 11: Izvještaj o poslovanju pojedinačnih poštanskih jedinica i Obrasca 13: Efekti usled promjene poslovanja poštanskih jedinica, što se, takođe, odrazilo na utvrđivanje konačne vrijednosti neto troška iskazane u Obrascu za obračun neto troška (Obrazac 15).

U Hipotezi 3, koja se odnosi na promjene u učestalosti dostave poštanskih pošiljaka, ovlašćeni revizor je, izvršio korekcije u dijelu koji se odnosi na promjene učestalosti dostave kroz smanjenje broja poštara, jer je smatrao da je Pošta Crne Gore u Agenciji dostavljenom Izvještaju o Alternativnom referentnom scenariju sa Zahtjevom, Hipoteza 3 - Promjene učestalosti dostave poštanskih pošiljki, svoj proračun zasnovala na nerealnom smanjenju broja postojećih poštara za prelazak sa šestodnevne na petodnevnu dostavu pošiljki. Na primjer, broj poštara po navedenom osnovu, u Budvi, umanjen je sa 10 na 5, u Podgorici sa 62 na 57, u Mojkovcu sa 6 na 2, u Kolašinu sa 6 na 3, u Golubovcima sa 6 na 4 i sl. Uz ovakva smanjenja broja poštara, Pošta Crne Gore je izračunala da iznos ušteđenih troškova po ovom kriterijumu za 64 poštara iznosi 547.617,02 €.

Nakon, uz sugestije ovlašćenog revizora, izvršenih korekcija, utvrđeno je da je predloženi broj poštara za petodnevnu dostavu za 32, a ne za 64 poštara, manji od postojećeg broja, te je obračunato da iznos ušteđenih troškova po ovom kriterijumu za 32 poštara iznosi 292.791,00 €, što je za 254.826,04 € manje od obračunatih ušteda troškova po kriterijumu promjene učestalosti dostave kroz smanjenje broja poštara, koje je Pošta Crne Gore izračunala u Izvještaju o Alternativnom referentnom scenariju, dostavljenom uz Zahtjev.

Uz zadržavanje djelova koji se odnose na promjene transportnih ruta korekcijom Reda prevoza, po ovoj hipotezi je obračunat izgubljeni prihod u iznosu od 96.979,86 € i ukupno ušteđeni troškovi u iznosu od 301.709,01 €.

Pošta Crne Gore je, u Izvještaju o Alternativnom referentnom scenariju dostavljenom uz Zahtjev, obračunala ukupno uštedene troškove po ovoj hipotezi u iznosu od 556.535,05 €, što je za 254.826,04 € više u odnosu na obračun koji je dat u izmijenjenoj Hipotezi 3.

Razradom postavljenih hipoteza (onih koje nisu mijenjane i korigovanih) dolazi se do obračuna uštede troškova i gubitka prihoda u slučaju kada Pošta Crne Gore ne bi imala obavezu pružanja univerzalne poštanske usluge.

Ukupni uštedeni troškovi po korigovanom Alternativnom referentnom scenariju:

$$\begin{aligned} \text{UTA} &= \text{UTA (1)} + \text{UTA (2)} + \text{UTA (3)} + \text{UTA (4)} + \text{UTA (5)} \\ \text{UTA} &= 1.663.037,80 + 45.634,40 + 301.709,01 + 11.312,00 + 137.099,98 \\ \text{UTA} &= 2.158.793,19 \text{ EUR} \end{aligned}$$

Ukupan izgubljeni prihod po korigovanom Alternativnom referentnom scenariju:

$$\begin{aligned} \text{GPA} &= \text{GPA (1)} + \text{GPA (2)} + \text{GPA (3)} + \text{GPA (4)} + \text{GPA (5)} \\ \text{GPA} &= 231.156,00 + 76.057,33 + 96.979,86 + 0,00 + 189.716,05 \\ \text{GPA} &= 593.909,24 \text{ EUR.} \end{aligned}$$

3. Korekcije Obrasca za obračun neto troška

Navedene izmjene i korekcije uslovile su i izmjene u Kalkulaciji neto troška univerzalne poštanske usluge za 2020. godinu.

Obračun neto troška univerzalne poštanske usluge Pošte Crne Gore za 2020. godinu sačinjen je u skladu sa kalkulacijom propisanom članom 31 Pravilnika. Obračun je izvršen po sledećoj formuli:

$$\text{NT} = \text{UTA} - \text{GPA} - \text{NK}$$

gdje je:

NT- neto trošak usljed obaveze obavljanja UOU

UTA- ukupni uštedeni troškovi po alternativnom scenariju

GPA- ukupan izgubljeni prihod po alternativnom referentnom scenariju

NK- nematerijalne koristi ostvarene usljed obaveze pružanja UPU.

$$\text{Neto trošak: } 2.158.793,19 - 593.909,24 - 1.164.757,00 = \underline{400.126,95 \text{ €}}$$

Dakle, neto trošak univerzalne poštanske usluge, koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za Poštu Crne Gore u 2020. godini, je utvrđen u iznosu od 400.126,95 €. Utvrđeni iznos neto troška je za 247.988,04 € manji od iznosa neto troška koji je u svom Zahtjevu za verifikaciju obračuna neto troška za 2020. godinu 00020-13987/2 od 30.06.2021. godine (broj Agencije 0102-4040/1 od 01.07.2021. godine) navela Pošta Crne Gore, a koji je iznosio 648.114,99 €.

Agencija je, shodno odredbama članova 111 i 112 Zakona o upravnom postupku, dopisom broj 0102-2876/19 od 28.10.2021. godine, Pošti Crne Gore, na pismeno izjašnjenje, prosljedila Izvještaj o utvrđenom iznosu neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje univerzalnog poštanskog operatora za 2020. godinu, broj 0102-2876/18 od 26.10.2021. godine, koji je sačinjen od strane ovlašćenog revizora HLB Mont Audit d.o.o Podgorica. Pošta Crne Gore je svoj odgovor dostavila dopisom broj 00020-20469/2 od 04.11.2021. godine, koji je u Agenciji zaveden pod brojem 0102-2876/20 od 05.11.2021. godine. Ovim dopisom Pošta Crne Gore je dostavila svoje izjašnjenje u kojem je navela da, prihvata Izvještaj ovlašćenog revizora Mont Audit d.o.o Podgorica, te da je saglasna da joj se nadoknadi utvrđeni iznos neto troška za 2020. godinu, u iznosu od 400.126,95 €.

Dakle, na osnovu svih prethodno datih nalaza, koji su rezultat analize dostavljenog zahtjeva za verifikaciju obračuna neto troška za 2020. godinu, dokumentacije dostavljene dopisom 00020-13987/2 od 30.06.2021. godine, Opisa implementacije 13987/3 od 30.06.2021. godine, Izvještaja o usaglašenosti računovodstva u vezi obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora broj 0102-2876/15 od 20.09.2021. godine nezavisnog revizora HLB Mont Audit, Izvještaja o utvrđenom iznosu neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje univerzalnog poštanskog operatora broj 0102-2876/18 od 26.10.2021. godine nezavisnog revizora HLB Mont Audit, izjašnjenja Pošte Crne Gore iz dopisa broj 0102-2876/20 od 05.11.2021. godine, a vezanog za navedeni Izvještaj nezavisnog revizora HLB Mont Audit, Agencija je utvrdila sledeće:

Pošta Crne Gore primjenjuje softverski modul za izračunavanje neto troška univerzalnog poštanskog servisa koji ima određene nedostatke i nije u potpunosti ustrojila vođenje računovodstva za potrebe obračuna neto troška na jednom mjestu, kao integralno računovodstvo po fazama vođenja troškovnog računovodstva, ali ovi nedostaci ne predstavljaju prepreku za izračunavanje neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje univerzalnog poštanskog operatora za 2020. godinu, jer je Pošta Crne Gore, i pored navedenih nedostataka, obezbijedila podatke koje zahtijeva model istorijskog troška predviđenog Pravilnikom.

Postupajući u skladu sa članom 100 stav 1 Zakona i članom 35 stav 3 Pravilnika, Agencija je sprovela postupak utvrđivanja iznosa neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za Poštu Crne Gore u 2020. godini, te je, na osnovu pribavljenih dokaza, zaključila da nije upoznata ni sa jednim pitanjem (pitanjima) koje bi uzrokovalo da smatra da utvrđivanje iznosa neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje u iznosu od 400.126,95 € po svim materijalno značajnim aspektima, nije u skladu sa Pravilnikom, odnosno, da nije u skladu sa Zakonom.

Sa ovih razloga utvrđuje se neto trošak, koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore, u 2020. godini u iznosu od 400.126,95 €.

Prema članu 102 stav 5 Zakona o poštanskim uslugama pravo na ostvarivanje sredstava za pokriće gubitaka u obavljanju univerzalne poštanske usluge ostvaruje na osnovu verifikovanog obračuna

neto troška. Kako je Agencija utvrdila iznos neto troška za pružanje univerzalne poštanske usluge, sredstva za njegovo pokriće obezbjeđuju se iz sredstava i na način koji je propisan ostalim odredbama člana 102 Zakona.

Članom 102 stav 2 Zakona o poštanskim uslugama je propisano da, ako se sredstvima iz prihoda ostvarenih pružanjem univerzalne poštanske usluge ne može pokriti utvrđeni iznos neto troška, da se gubici u obavljanju univerzalne poštanske usluge obezbjeđuju iz kompenzacionog fonda Agencije obezbjeđenog za ove namjene. Prihod Agencije za 2020. godinu po osnovu godišnjih naknada za obavljanje poštanskih usluga i jednokratnih naknada za upis u registar, koje su propisane članom 81 Zakona, iznosio je 171.564,00 €. U skladu sa članom 82 stav 2 Zakona, 40% ovih sredstava, odnosno 68.625,60 €, predviđeno je za naknadu neto troška za pružanje univerzalnog servisa za 2020. godinu.

U skladu sa navedenim, Agencija je obavezna da Pošti Crne Gore, na osnovu neto troška pružanja univerzalne poštanske usluge, uplati iznos od 68.625,60 €, koji predstavlja 40% kompenzacionog fonda, tj. prihoda Agencije u 2020 godini na osnovu člana 81 Zakona o poštanskim uslugama.

Imajući u vidu da su se, shodno odredbi člana 121c Zakona, odredbe člana 102 stav 3, i člana 102 stav 4 ovog zakona, u dijelu koji se odnosi na sredstva Agencije, primjenjivale do 1. januara 2019. godine, odnosno zaključno sa obračunom neto troška za 2017. godinu, nedostajuća sredstva za pokriće neto troška univerzalnog servisa za 2020. godinu, koja se ne mogu pokriti iz sredstava kompenzacionog fonda, nadokanaju se iz budžeta države. U skladu sa važećom odredbom člana 102 stav 4 Zakona o poštanskim uslugama, iznos od 331.501,35 €, koji predstavlja razliku između utvrđenog iznosa neto troška od 400.126,95 € i iznosa 68.625,60 €, koji predstavlja 40% kompenzacionog fonda Agencije, potrebno je nadoknaditi iz Budžeta Crne Gore.

U skladu sa članom 112 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list CG", br. 56/14, 20/15 i 37/17), Agencija je Pošti Crne Gore dopisom broj 0102-2876/21 od 16.11.2021. godine prosljedila nacrt Rješenja o utvrđivanju neto troška pružanja univerzalne poštanske usluge, koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore a.d. Podgorica za 2020. godinu, u cilju izjašnjenja na isti. Pošta Crne Gore je dopisom broj 0102-2876/22 od 19.11.2021. godine obavijestila Agenciju da je saglasna sa dostavljenim nacrtom Rješenja .

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

PRAVNA POUKA

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, već se u roku od 20 dana od dana njegovog prijema može pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda.

PREDSJEDNIK SAVJETA

11

